

Όταν παίζαμε για τη νίκη, Καραγκιόζη μου!*

Ελένη Μπετεινάκη

Δευτέρα, 30 Σεπτεμβρίου 2019, 18:11

Δάνειο ο τίτλος τούτου του κειμένου από ένα βιβλίο συγκλονιστικό της Γιώτας Αλεξάνδρου*

«Διαβατάρικες σκιές στο σεντόνι της ζωής είμαστε. Ας πορευόμαστε με γέλιο και τραγούδι. Κι όποτε σκοτεινιάζει ολότελα, χορό θα στήνουμε με το σκοτάδι. Αβάντι, μαέστρο».

Έτσι αρχίζει τούτη η γραφή και μεταφερόμαστε μεμιάς σε έναν κόσμο αλλιώτικο, σε μια σκηνή που δυστυχώς το θέατρο που παίχτηκε κάποτε ήταν πέρα για πέρα αληθινό. Σαν θέατρο σκιών που ο Καραγκιόζης έδινε το σύνθημα, γελούσε, σατίριζε, έκανε παρέα στα δύσκολα, στα παράλογα, στους φόβους, στην αναμονή. Εκείνος τούς έδινε τη χαρά, την παρηγοριά, την ομορφιά, τη δύναμη να αντέξουν.

Μέρες του '40, μέρες πολέμου, μέρες Κατοχής... Ένα οδοιπορικό στον χρόνο. Ένα βιβλίο γεμάτο συναίσθημα, Ιστορία και πράγματα που φαντάζουν παραμύθι, μα συνέβησαν στους πατεράδες και στους παππούδες μας, στ' αλήθεια. Ηρωες του βιβλίου είναι πρωτ' απ' όλα ένας πατέρας που φεύγει για τα βουνά της Αλβανίας σαν κηρύχθηκε ο πόλεμος με την Ιταλία στα 1940, ένας πατέρας καραγκιοζοπαίχτης.

Ο γιος του ο Λευτέρης στη συνέχεια που μένει πίσω προσπαθεί να καλύψει τους φόβους του παρέα με τις αγαπημένες φιγούρες του πατέρα, και παίζοντας κρυφά ή φανερά το αγαπημένο του θέατρο σκιών. Μια μάνα που περιμένει, πλέκει, σιωπά και δακρύζει. Μια εποχή που σφράγισε ίσαμε τις μέρες μας και τη δική μας ψυχή.

«Γινόμεουν δώδεκα εκείνη την ημέρα του Οκτώβρη που το σεντόνι όλων μας γέμισε ξαφνικά σκιές άγνωστες απειλητικές». Το ραδιόφωνο λέει τα μαντάτα τα άσχημα. Ο πόλεμος είναι γεγονός κι η τελευταία παράσταση του πατέρα του Λευτέρη, επίσης.

Κι όπως συμβαίνει σε κάθε τέτοια στιγμή ο χρόνος μοιάζει να κάνει άλματα κι από παιδί να γίνεσαι απότομα άνδρας. Κι από τη χαρά να γεννιέται η λύπη, από το γέλιο το κλάμα, από την ευτυχία ο φόβος. Ο Καραγκιόζης δίνει τη δύναμη, μπαίνει στη ζωή των ανθρώπων με το δικό του χιούμορ και χαρίζει απλόχερα όσα τους λείπουν.

Ένα μικρό δώρο από τον πατέρα κι άλλο ένα από τον γιο σε εκείνον θα γίνουν σύντροφοι της μοναξιάς και του φόβου. Χειροκροτήματα σε κάθε μικρή παράσταση του καραγκιόζη. Χειροκροτήματα σε κάθε νίκη του στρατού. Πρωτοσέλιδα εφημερίδων, καμπάνες που χτυπούν χαρμόσυνα, σημαίες ελληνικές στα μπαλκόνια κι η Βέμπο στο θέατρο Μουντιάλ να τραγουδά με την μοναδική της φωνή, να ακούγεται ίσαμε εκεί που δεν μπορούσε ποτέ να φανταστεί κανένας.

Γράμματα στέλναν τότε οι άνθρωποι, γράφοντας τα νέα, τη λαχτάρα, τις θύμησης... Κάθε γράμμα μια αγκαλιά, μια ανάσα, κουβέντες χαραγμένες βαθιά στην ψυχή, δύναμη για συνέχεια, για αντοχή. Ίσαμε εκείνον τον Απρίλη που γέμισε η Αθήνα μοτοοικλετιστές... Ο αγκυλωτός σταυρός κυματίζει στην Ακρόπολη, αυτοκίνητα επιτάσσονται, σπίτια αλλάζουν χέρια, λεωφορεία και τραμ λιγοστεύουν... Και ανάμεσα στο σκοτάδι και τις σκιές η επιστροφή του πατέρα. Κι αρχίζουν πάλι οι παραστάσεις και τα γεγονότα της νίκης και της ήττας δεν έχουν τελειωμό. Αντίσταση, κατοχή, χειμώνας, πείνα, παγωνιά. Σαν τον καραγκιόζη όλοι : «Θα φάμε, θα πιούμε και νηστικοί θα κοιμηθούμε».

Κι ανάμεσα στα τόσα άσχημα, στο θανατικό που είναι παντού, φεύγουν για πάντα κι οι ποιητές και παγώνει ακόμα πιο πολύ η ψυχή. Παλαμάς, η κηδεία του γίνεται σύμβολο, διαδήλωση, κραυγή στον πόνο και την απόγνωση...

Ένας εφιάλτης όλο τούτο το κακό που κράτησε 1264 μερόνυχτ. Κι έρχεται η μαγική στιγμή που ο Καραγκιόζης θα φωνάξει δυνατά : «Ε, ρε γλέντια!»

Ένα ρολόι συνεχίζει να μετρά το χρόνο κι ας σταμάτησαν οι καρδιές. Οι μνήμες, οι θύμησης κι ο Καραγκιόζης ζουν για πάντα. Άλλωστε δεν ξεχνάμε ποτέ πως «Διαβατάρικες σκιές είμαστε στο παιχνίδι της ζωής».

Συγκλονιστική γραφή από τη Γιώτα Αλεξάνδρου, συγκλονιστική αφήγηση από το Άθω Δανέλλη, συγκλονιστικές κι οι ζωγραφιές του Αχιλλέα Ραζή. Ότι και αν γράψω για αυτό το βιβλίο θα είναι λίγο. Ιστορία γεμάτο, αφήγηση με τα μάτια της ψυχής, ενός παιδιού και του καραγκιόζη.

Συναίσθημα μπλεγμένο με αλήθεια και φόβο και δύσκολες ώρες. Ο Πόλεμος με μια άλλη ματιά. Ο πόλεμος των ανθρώπων στην ψυχή και την καθημερινότητά τους. Συγκινητικό, τεκμηριωμένο, απόλυτα προσιτό και κατανοητό κείμενο που θα σας καθηλώσει!

Κάθε σελίδα του και μια θύμηση. Η Ιστορία γραμμένη αλλιώς. Όπως μπορούν να την καταλάβουν τα μικρά παιδιά. Τα γεγονότα που σκίαξαν ζωές χιλιάδων ανθρώπων μέσα σε ένα θέατρο σκιών. Εκπληκτική ιδέα, βιβλίο πολύτιμο.

Πάρτε το και διαβάστε το! Πείτε το σαν παραμύθι στα παιδιά σας. Να μάθουν με ένα άλλο τρόπο την σύγχρονη Ιστορία μας. Να καταλάβουν, να νιώσουν τη μυρωδιά του πολέμου, τις αγωνίες και την καθημερινότητα των ανθρώπων να θυμηθούν ή να γνωρίσουν τη μαγεία του Καραγκιόζη.

Το θέατρο σκιών ήταν πάντα παρηγοριά στα δύσκολα. Ήταν η διασκέδαση των απλών ανθρώπων. Είναι ότι αγαπώ κι εγώ απ' τα μικράτα μου!

Το βιβλίο αυτό δεν πρέπει να λείπει από κανένα σχολείο, από καμιά βιβλιοθήκη. Θα σας συγκινήσει, θα σας γεμίσει εικόνες, αλήθειες και συναισθήματα ανάκατα με φως και σκιά, σαν τον μοναδικό Καραγκιόζη, τα κολλητήρια και τον Μπαρμπαγιώργο.

Να το ξεφυλλίζετε αργά, να παρατηρείτε τις εικόνες του Αχιλλέα Ραζή. Κι αν θέλετε να μαγευτείτε ακόμα περισσότερο, ακούστε το κατεβάζοντας την εφαρμογή στο κινητό ή στο ταμπλετ σας QR Code και αφεθείτε στη φωνή του πιο αγαπητού καραγκιοζοπαίχτη στη χώρα μας, του Άθω Δανέλλη.

Γιώτα Αλεξάνδρου, ήξερα πως θα 'χες φτιάξει ένα μικρό αριστούργημα. Άλλωστε δεν γίνεται να γράψεις κάτι που δεν θα ήταν!

Στο τέλος του βιβλίου θα βρείτε πηγές και βιβλιογραφία από την έρευνα της Γιώτας Αλεξάνδρου (νηπιαγωγός- συγγραφέας), ένα γλωσσάρι και ένα πολύτιμο χρονολόγιο. Οι τέχνες του πολέμου και της κατοχής, ένα κείμενο ακόμα που μας μαθαίνει ή θυμίζει πόσο πολλά προσέφερε στον Ελληνοϊταλικογερμανικό πόλεμο η τέχνη!

Σε όλους απευθύνεται το βιβλίο αυτό από 5 χρονών ίσαμε όσο θέλουμε...

***Όταν παίζαμε για τη νίκη, Καραγκιόζη μου, Γιώτα Κ. Αλεξάνδρου, εικ: Αχιλλέας Ραζής, εκδ. Ελληνοεκδοτική.**